

Informace k zvláštnímu provozu – SPO

Dne 21. 4. 2017 vstoupí v ČR v účinnost pravidla pro provádění zvláštního provozu (SPO - Specialised operations). Tato pravidla jsou stanovena [nařízením Komise \(EU\) č. 965/2012](#), a upřesněna rozhodnutími výkonného ředitele EASA ([AMC a GM k části: ORO, NCO a SPO](#)).

Výše uvedená pravidla **jsou závazná pouze pro provoz tzv. transferovaných letadel**. Pravidla pro provoz tzv. Annexovaných letadel se nemění, jejich provoz bude i nadále probíhat dle národních pravidel.

1. Vymezení pojmů (definice)

1.1. Zvláštní provoz

je jakýkoliv provoz mimo obchodní leteckou dopravu, kdy je letadlo použito pro zvláštní činnost, jako je zemědělství, výstavba, snímkování, průzkum, pozorování a hlídkování a letecká reklama. Seznam těchto činností lze nalézt v AMC1 SPO.GEN.005.

1.2. Vysoce rizikový zvláštní obchodní provoz

je jakýkoli zvláštní obchodní provoz letadla:

- Prováděný nad územím, kde by v případě nouzové situace pravděpodobně došlo k ohrožení bezpečnosti **třetích stran na zemi**; a
- který podle úřadu v místě, vzhledem ke své zvláštní povaze a k místním podmínkám, v nichž probíhá, představuje vysoké riziko, **zejména pro třetí strany na zemi**.

Toto se týká zejména letů vrtulníků s vnějším nákladem, letů s vnějším lidským nákladem, leteckých stavebních prací a zemědělských letů, pokud provoz probíhá ve výškách nižších, než jsou stanoveny ustanovením SERA.5005 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 923/2012, **nad zastavěnými místy, nebo nad třetími osobami**.

2. Osvědčování provozovatelů zvláštního provozu

- Neobchodní zvláštní provoz prováděný jinými než složitými motorovými letadly nepodléhá povolení, ani oznamovací povinnosti.
- Obchodní zvláštní provoz a zvláštní provoz prováděný složitými letadly: Provozovatel doručí úřadu [prohlášení](#) (v souladu s ORO.DEC.100). Po obdržení potvrzení o přijetí prohlášení je provozovatel oprávněn provádět činnosti uvedené v prohlášení a současně je zařazen do systému průběžného dozoru.
- Vysoce rizikový zvláštní obchodní provoz smí být dle ORO.SPO.110 prováděn jen s povolením úřadu.

3. Provozní příručka

- Neobchodní zvláštní provoz prováděný jinými než složitými motorovými letadly: Provozní příručka (dále také „PP“) není vyžadována.
- Obchodní zvláštní provoz a zvláštní provoz prováděný složitými letadly: Provozovatel ve svém prohlášení potvrdí, že dokumentace systému řízení včetně provozní příručky odráží příslušné požadavky stanovené v Části-ORO, Části-SPO, případně i Části-SPA.

Provozní příručka musí vyhovovat požadavkům [nařízení Komise \(EU\) č. 965/2012](#) a rozhodnutí výkonného ředitele EASA ([AMC a GM k části ORO](#) a [AMC a GM k části SPO](#)). **Doporučujeme dodržovat strukturu provozní příručky dle AMC a GM, včetně číslování článků.**

Informativně lze nahlédnout do [šablony pro zpracování provozní příručky pro NCC provozovatele](#), jež na svých internetových stránkách uveřejnila EASA. Tento vzor však nelze bez větších úprav použít pro SPO provoz, neboť není v souladu s ustanovením AMC4 ORO.MLR.100. [Překlady AMC a GM](#) a vzoru PP budou k dispozici na webových stránkách ÚCL.

4. Pravidla pro provoz

Pravidla pro jednotlivé druhy zvláštního provozu jsou stanovena těmito částmi nařízení Komise (EU) č. 965/2012: Příloha I [Definice], Příloha II [ČÁST ARO] a dále:

- Neobchodní zvláštní provoz prováděný jinými než složitými motorovými letadly: Příloha VII [ČÁST NCO].
- Obchodní zvláštní provoz a zvláštní provoz prováděný složitými letadly: PŘÍLOHA VIII, [ČÁST SPO], požadavky na organizaci: Příloha III [ČÁST ORO]. Organizace je povinna m.j. zavést a spravovat **systém řízení souvisejících rizik, včetně opatření ke zmírnění těchto rizik a ověřování jejich účinnosti** (dle terminologie předpisu L 19: „Systém řízení bezpečnosti (SMS); Safety management system (SMS)“).

Tato pravidla jsou upřesněna rozhodnutími výkonného ředitele EASA (AMC a GM k příslušným částem).

5. Další osoby na palubě

Během zvláštního provozu smí být na palubě letadla, kromě letové posádky pouze **specializovaní odborníci**, kteří absolvovali výcvik / jsou vyškoleni dle požadavků nařízením Komise (EU) č. 965/2012. Specializovanými odborníky se rozumí osoby, jež byly pověřeny provozovatelem nebo třetí stranou a které plní specializované úkoly na palubě nebo z letadla. (Cestující smí být přepravováni pouze v souladu s částmi CAT, NCC a NCO)